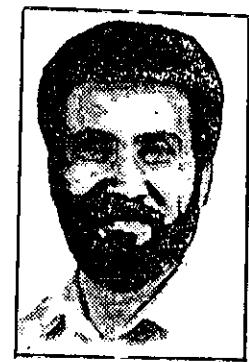

از آغاز تا کنون

۱

حسین فرخی

نورالله حسین خانی

نمایشنامه: پیشگامان انقلاب

نویسنده: نورالله حسین خانی

تاریخ نکارش:

ناشر: فطرت

تیرماه:

۵۰۰۰

تعداد صفحات: ۲۵

قیمت: ۲۰ ریال

نمایشنامه در هشت تابلو

چهره‌ها: مهدی عراقی، صادق امانی، محمد بخارایی، مرتضی نیک‌نژاد، رضا صفار هرنزی، سیدعلی اندرزگو، حسن یزدی زاده، پاسبان، افسر شهریانی، سه رمگن، مأمور ساواک، سرباز، گروهبان، نکهبان مجلس، دو مستخدم، حستعلی منصور، استوار، شکنجه‌گر، بازرس، افسر تیر، سرجوخه، چهار سرباز، یک جوخه آتش، هرماهان حستعلی منصور، چند نفر گروگان

خلاصه نمایشنامه:

افسر و پاسبان مشغول چسباندن اعلامیه دستگیری فدائیان اسلام هستند. رهگذران از راه می‌رستند و یک مأمور ساواک با پاکت و شلوار شخصی، دیگران را تحریک می‌کنند. رهگذر اول و دوم تحریک شده و شعار می‌دهند، جمعیت تظاهرات کرده و مرگ بر شاه می‌گوید. مأمور ساواک پا به سیم خبر می‌دهد، در تابلویی دیگر در یک پادگان، سربازی در حال نکهبان نیروهای می‌کشد. گروهبان می‌آید و او را توبیخ می‌کند. بعد از رفتن گروهبان نیروهای فدائیان داخل پادگان شده و مقداری مهمات و اسلحه می‌برند. در یک جلسه مخفیانه، نیروها تصمیم می‌گیرند نخست وزیر را تزور کنند و همینطور سازمان امنیت را به تصرف درآورند. صادق، حسن و مهدی ساختمان سازمان امنیت را تصرف می‌کنند، مأمورین آنها را محاصره کرده و تنها حسن موفق به قرار می‌شود. همین‌مان در جلوی مجلس، حستعلی منصور نخست وزیر وقت توسط مرتضی، محمد و رضا صفار هرنزی دستگیر و محکمه می‌شوند و سرانجام هر چهارنفر تپیداران می‌شوند.

هرچند که تاریخ نکارش و چاپ کتاب قید نشده است، اما نظر می‌رسد متن مربوط به بعد از پیروزی انقلاب اسلامی باشد. دستمایه اصلی نکارش نمایشنامه، مبارزات فدائیان اسلام، بویژه شهیدان امانی، عراقی، بخارایی، نیک‌نژاد، صفار هرنزی، اندرزگو و دیگران می‌باشد. نمایشنامه در هشت تابلوی کوتاه سعی دارد مراحل مختلف مبارزه فدائیان اسلام را ترسیم کند. به قول شریعتی اگر می‌خواهی چیزی را خراب کنی از آن بدفاع کن و این مصادق درباره این نمایشنامه فدائیان اسلام دقیقاً صدق می‌کند.

...مأمورین آکاهی در حال چسباندن پوسترهایی هستند که بر روی آن تصویر اشخاصی فراری است که دولت وقت برای یابنده آن جایزه گذاشته است. نور می‌آید.

پاسبان؛ چنان سروان انگر فروشه رو دیدی؟

افسر؛ آره.

پاسبان؛ جریان این بابا رو برات تعریف کردم؟

افسر؛ نه، کدام جریان؟

پاسبان؛ این بی پدر چند روز پیش، دو کیلو انگور کیلویی یه تومنی، فروخت کیلویی بوازده زار، گفتم پدر کمتر حساب کن (ناراحت) هنوز حرفم تموم نشده بود که پاکت انگور رو از من گرفت خالی کرد. گفتم چرا خالی کردی؟ گفت فروشی نیست، خلاصه منو جلو یه عده کتف کرد.

یک افسر آکاهی و یک پاسبان مشغول چسباندن اعلامیه هستند، چیزی که

متن سرتاسر بر است از اشکالات املایی و نگارشی و ضعیف بودن متن لطمه جبران تاپذیری بر پیکره گروه فدائیان اسلام و شخصیت‌های انقلابی این گروه می‌زند. چیزی که شاید نویسنده قصد آن را نداشت، اما پرداخت ضعیف متن و بدفاع کردن از این حرکت، خواه ناخواه تأثیر بدی در مخاطب ایجاد می‌کند.

نمایشنامه: سند

نویسنده: نورالله حسین خانی

چاپ اول: بهار ۱۳۶۲

ناشر: یاسر

تیراز: ۵۰۰۰

تعداد صفحات: ۶۰

قیمت: ۴۵ ریال

اولین اجرا: اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۰

نمایشنامه در دو پرده

آدمهای نمایش: مأمور مراقب، منشی دادگاه، رئیس دادگاه، دادستان، متهم (سیدحسن امامی)، وکیل دفاع، بازپرس، ارباب، جمال، میرزا، روستایی، شهر فرنگی، پاسبان، چند کودک، نماینده دولت، نماینده مردم، مأمور ساواک، هژیر، سرجوخه، فرمانده، مردم، گروه عزاداران، حضارت دادگاه.

خلاصه نمایشنامه:

سید حسن امامی از گروه فدائیان اسلام، در دادگاه محکوم می‌شود. او که وزیر دربار هژیر را ترور کرده است در دادگاه از خود دفاع می‌کند. در چند تابلو، اتفاق بازپرسی و شکنجه، وضعیت مردم و فقر حاکم بر آنها تصویر می‌شود و در نهایت سیدحسن امامی را محکوم به اعدام می‌کنند.

نویسنده: تلاش می‌کند با تکیه بر اظهارات سیدحسن امامی در بیدادگاه رژیم شاه، یک اثر نمایشی ارائه ندهد، غافل از آنکه یک جلسه دادگاه و چند فلاش بک از وضعیت زندگی مردم نمی‌تواند یک اثر دراماتیک را به وجود آورد. چند اعلامیه از رادیو، جلسه دادگاه فرمایشی که فقط سوال و جواب است، حرفهای سیدحسن امامی در مورد رژیم و آمار و ارقام خیانت‌های رژیم و بعد هم اعدام امامی، اینها مجموعه نمایشنامه را تشکیل می‌دهند.

سند، نمایشنامه نیست، بلکه ارائه یکسری آمار و ارقام است که نویسنده می‌تواند آن را در قالب یک مقاله درآورد.

نمایشنامه: کاپیتولا سیون

نویشه: نورالله حسین خانی

چاپ اول: پاییز ۱۳۶۲

ناشر: انجام کتاب

تیراز: ۱۰/۰۰۰

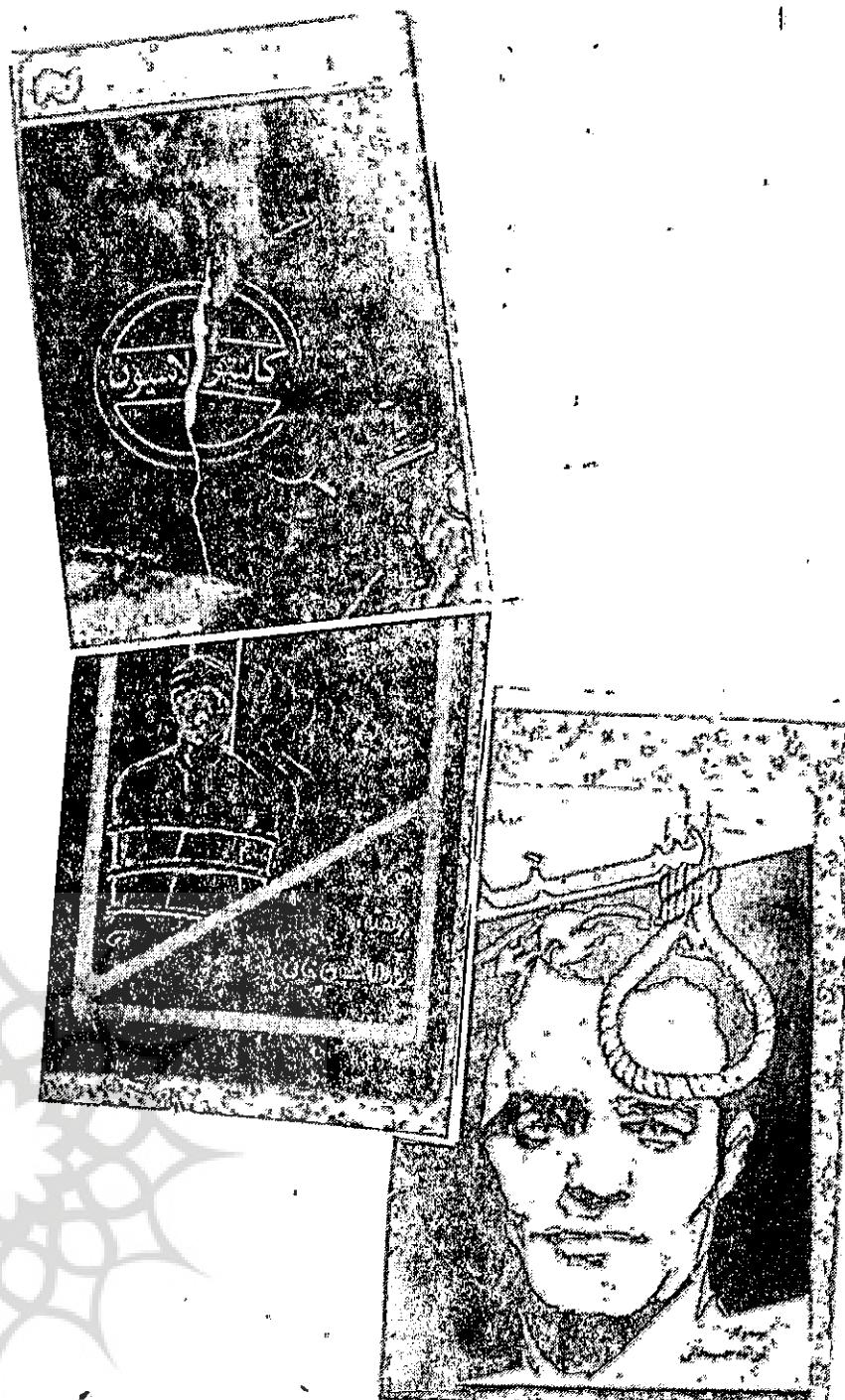
تعداد صفحات: ۸۲

قیمت: ۶۵ ریال

نمایشنامه در پنج پرده

افراد نمایش: نگهبان ۱ و ۲، گروهبان، امانی، نیکنژاد، هرنده، عراقی، هاشم امانی، بخارایی، اندرزگو، سلمانی، پاسبان، افسر، اسماعیل، لبویی، بجه، صاحب کار، کارگر، مشتری، کور، چاقوتیزکن، قهوه چی، رهگذر، نقی، سلطنت طلب، کت و شلواری، مطصفی، مأمور یک و دو، سرجوخه، سرهنگ، سریازان، خلاصه نمایشنامه:

دو نگهبان در پادگان سیکار می‌کشند و رادیوگوش می‌کنند. یکی از نگهبانها مشغول حل جدول است که گروهبان وارد می‌شود و آنها را توبیخ می‌کند. بر ق پادگان قلعه می‌شود و گروهبان توسط عده‌ای کشته شده و مقدار اسلحه و مهمات از پادگان بیرون برده می‌شود. در جلسه اعضای سازمان فدائیان اسلام قرار می‌شود حستعلی منصور ترور شود. وضعیت یکی از محله‌های جنوب شهر و فقر حاکم در آن به تصویر کشیده می‌شود. خبر ترور منصور بهم جا می‌بیند، بالاخص در محله‌ای در جنوب شهر که شخصیت‌های متقاوم در آن با هم جزو بحث می‌کنند. محمد بخارایی در اتفاق شکنجه تن به سازش نمی‌دهد و در پایان امانی، نیکنژاد، بخارایی و هرنده به رکبار بسته می‌شوند.

مطلاقاً با واقعیت جور در نمی‌آید. و بعد هم محور صحبت‌های آنها جالب توجه است. یک پاسبان از انگر فروش باج می‌گیرد و آن را برای افسر تعریف می‌کند.

افسر: پنج رو گرفتی؟

پاسبان: (رضایتمندانه) آره، گرفتم، چه جو رم گرفتم.

افسر: این پنج تومن و ده تومنی که من و تو از یه انگر فروش یا هندونه فروش یا خربزه فروش، فرق نمی‌کنه، می‌گیریم، دردی رو دوا نمی‌کنه، اون پالا بالاما میلیون میبریم.

در ادامه همین صحنه است که رهگذارها وارد شده و هرگدام شعار می‌دهند و با دیدن عکسهای فدائیان اسلام از آنها طرفداری می‌کنند. آنهم به همین سانگی و جالب‌تر اینکه نویسنده رهگذار را آنقدر ساده تصویر کرده است که با حرفهای یک سوارکی به آسانی تظاهرات راه می‌اندازند. در تابلوی چهارم نمایشنامه، گروه فدائیان اسلام در محلی تجمع کرده‌اند و هرگدام سخنرانی می‌کنند. فضاسازی و پرداخت این صحنه آنقدر مصنوعی و باسمه‌ای است که قابل تحلیل نیست.

دستگیرشده‌ها غلام است که در جریان بازجویی مشخص می‌شود. یک چاقوکش و لمبهن است. در بازار تعدادی کاسب مثل ادویه فروش، لوکس فروش، خیاط، پینه دوز و نجار حضور دارند که مغازه‌هایشان را باز کرده‌اند. دومشتری که مشخص می‌شود ساراکی هستند، برای خرید به چهارسوق می‌آیند. در خیاطی لباس سفارش می‌دهند و بعد هم مقداری فحش و بیرون پیراهن به کسانی که حجره‌هایشان را بسته‌اند می‌دهند.

با زرشک فروش و سبزی فروش هم درگیر می‌شوند. لوکس فروش که ساراکی است، سعی می‌کند نجار را نسبت به خیاط بدین کند. شیخ علی می‌آید و از درگیری خیاط و تجار جلوگیری می‌کند. خبر می‌آورند که سید صالح را گرفته‌اند و مهدی پسر سید صالح نامه‌ای به شیخ می‌دهد که خبر دستگیری امام خمینی را در قم در آن نوشته‌اند. مردم شروع به تظاهرات می‌کنند و چند سرباز نیز به مردم می‌پیوندند.

شب قدر

نمایشنامه در چهار پرده

افراد نمایش: سید، درویش، پاسبان، شمع فروش، حسن، گدا، سرهنگ، افسر، پرده‌دار، سرباز، هادی، مأمور ساراک، محسن، متخصص، مستول اطلاعات بیمارستان، خاکشیر فروش، شیرفروش، آش فروش، زولبیافروش، جگرکی، مشتری، زن، کودک

خلاصه نمایشنامه:

عدد ای را به جرم تظاهرات گرفته‌اند. سید، درویش، شمع فروش و حسن از جمله دستگیرشده‌گان هستند که در محاکمه مشخص می‌شود. حسن، یک چاقوکش طرفدار شاه است.

شمع فروش هم چون بین سواد بوده است، ناخواسته اعلامیه‌های را که به او نداده‌اند به جای اعلامیه مجلس تحریم پخش کرده است. سید (که همان سید علی اندرزگو است) در بازجویی اعتراف می‌کند که عکس شاه را با خاطر این از دیوار گشته است که پول خرید عکس شاهنشاه را برای نصب در منزل نداشت. این نیز آزاد می‌شود. در صحنه بعدی، در گورستان نیروهای ساراک بسیج شده‌اند تا سید را دستگیر کنند. سید در هیئت چنجه فروش وارد شده و وقتی متوجه اوضاع می‌شود، دوستان دیگر را نیز فراری می‌دهد و می‌رود. مأمور ساراک از راه می‌رسد تا بگوید سوژه در لباس چنجه فروش در گورستان است، اما آنها متوجه می‌شوند که سید از دست آنها فرار کرده است.

به غیر از گوهرشاد و زائر دو نمایشنامه دیگر مجموعه حاضر، یعنی شب قدر و خرداد خونین، به نوعی تکرار دیگر نمایشنامه‌های نویسنده است. تکرار موقعیت‌ها و آدمها با نامی دیگر، تکرار قصه‌ها و سوژه‌ها نیز به همین صورت است. در متن خرداد خونین، غلام چاقوکش جزو زندانیان است و در بازجویی مشخص می‌شود که او شاهزاد است. همین شخصیت در نمایشنامه بعدی، یعنی شب قدر، با همان سوژه و دیالوگها به نام حسن آورده شده است.

گوهرشاد، شب قدر، خرداد خونین و زائر، هرچهار نمایشنامه سطحی و ابتدایی هستند و مانند دیگر نوشه‌های نویسنده از عمق و جذابیت خاصی برخوردار نمی‌باشند.

دیوارهای مدرسه از دیگر نمایشنامه‌های نویسنده است که در صحیفه شماره ۱۲، آیان ماه ۱۳۶۲ چاپ شده است.

پرویز حضرتی

نمایشنامه: هرچه بکند

نویسنده: پرویز حضرتی

چاپ اول: ۱۳۵۸

تعداد صفحات: ۷۷

قیمت: ۷۰ ریال

نمایشنامه در چهار تابلو

آدمها: زن، ملا، پیرمرد اول، پیرمرد دوم، مرد اول، مرد دوم، پیک، دزد، شاکی اول، شاکی دوم، شاکی سوم، حاکم، چلا، دونگهبان

خلاصه نمایشنامه:

آدمها: زن، ملا، پیرمرد اول، پیرمرد دوم، مرد اول، مرد دوم، پیک، دزد، شاکی اول، شاکی دوم، شاکی سوم، حاکم، چلا، دونگهبان

کاپیتولاسیون و رسیون لیکری است از نمایشنامه «پیشکامان انقلاب»، که توسط نویسنده توشته شده است. در این متن نویسنده جدا از اتفاقی که در متن پیشکامان انقلاب بوده است، سعی کرده است تأثیرات حرکت فدائیان اسلام را در یک محله بررسی کند. در محله‌ای که یک مشت کور و کچل و گدا و دزد و بقال و لیفروش وغیره، از برخوردهایشان رنگ و بوی مضحکه می‌آید. کاپیتولاسیون، تکرار متن پیشکامان انقلاب است، با کمی آب و تاب و طولانی تر کردن متن قبلی.

نمایشنامه: گوهرشاد (مجموعه نمایشنامه)

نویسنده: نورالله حسین خانی

چاپ اول: ۱۳۷۰

ناشر: بهارستان

تیراز: ۵۰۰۰

تعداد صفحات: ۲۱۱

قیمت: ۸۵ ریال

اجرای اول گوهرشاد به کارگردانی نویسنده در خرداد و تیر ۱۳۶۹، سالن اصلی تئاتر شهر تهران.

کوهرشاد

نمایشنامه در چهار پرده

آدمها: شهر وطنی (شهر فرنگی)، کورک، آزان، مرد، سرآزان، حکیم باشی، پیژن، بتول، آزان، مجروح، پیشکار، رضاخان، فروغی، چم، سفیر انگلیس، حکمت، غلام، عبدالله، مطبوعی، شاطر، پیرمرد، کارمند، عطار، دلال، سقا، سلمانی، عکاسی، قادری، مردم، مأمورین

خلاصه نمایشنامه:

شهر فرنگی پشت دستگاه ایستاده و پجه‌ها مشغول تعاشا هستند. شهر فرنگی از اوضاع و احوال ایران در زمان رضاشاه و فقر و بدیختی مردم می‌گوید. چادر از سرزنها پرمی دارند و مردم را کنک می‌زنند. رضاخان و مسئله کلاه بهلوبی و نخست وزیری فروغی و مشکلات مردم، چم، سفیر انگلیس و در کنار اینها، قصه «غلام» نوکر فروغی که زن بیماری دارد و می‌خواهد او را به زیارت مشهد ببرد مطرح می‌شود. قضیه سخنرانی در مسجد گوهرشاد و تظاهرات مشهد و قتل عام مردم که در آنجا غلام نیز شهید می‌شود، پایان بخش نمایشنامه است.

زن

نمایشنامه در چهار واقعه و هفت مجلس

آدمها: عبدالله بن جابر انصاری، عطیه، راوی، تکخوان، زهیربن قین، هلال بن نافع، موزن، سواریک، سوار دو، مسلم، ابن عرسجه، حر، سقا، مرد، وهب، مرد فارسی، غلام، پرادر حر، پسر حر، عمر سعد، شمر، چاورش خوان، سپاهیان، سربازان و همسرایان

خلاصه نمایشنامه:

جابر نخستین زائر قبر امام حسین (ع) به کربلا می‌رسد. بر بالین قبر امام شروع به گریه و زاری می‌کند. عطیه و راوی نیز حضور دارند. اتفاقات صحرای کربلا به مرور بازسازی می‌شود. از لحظه‌ای که امام به همراه یارانش عازم کربلا می‌شوند، حر راه را بر آنها می‌بندد و سپس خود نیز به امام می‌پیوندد و شهید می‌شود. تا لحظه‌ای که امام به شهادت می‌رسند و شمر سر از بدن مبارک امام جدا می‌کند.

خرداد خونین

نمایشنامه در چهار صحنه

آدمهای نمایش: عریضه‌نریس، افسر، سرهنگ، گروهبان، غلام، سرباز یک، سرباز دو، ادویه فروش، لوکس فروش، خیاط، پینه دوز، مشتری یک، مشتری دو، چای دارچینی، باربر، نجار، سبزی فروش، آب چاشکی، شیخ، مهدی

خلاصه نمایشنامه:

در چهار بازار، نظامی‌ها پرچم‌ها و کتیبه‌های عزاداری را کنده و چند نفری را به جرم اختلال در نظم کشور می‌گیرند و می‌برند. یکی از

ارشاد کردن دارد. راهنمایی با دیدن زن تعجب می‌کند. زن ارتباط با راهنمایی را افشا می‌کند و به سمت رهرویک می‌رود.

رهرویک زن را از خود دور می‌کند و بعد پشمیمان می‌شود و می‌خواهد به سمت زن برود که زن او را نمی‌پتیرد. شبان که بیرون از غار است وارد می‌شود. با دیدن زن، عاشق او می‌شود. در این هنگام راهنمایی قصد دارد زن را بگشد. زن به شبان پناه می‌برد. شبان مانع راهنمایی می‌شود و با سفارش زن می‌خواهد سر راهنمایی را بپرسد که زن صرف نظر می‌کند. زن و شبان به سمت یکدیگر می‌روند. در پایان تعدادی دختر و پسر جوان بالباس کوهنوردی و کوه‌بار و رادیو ضبط وارد می‌شوند. با هم حرف می‌زنند و می‌وقصدند و سخن از نمایشنامه‌ای است که دست آنهاست و یکی از آنها دستور صحنه نمایشنامه را می‌خواند، همین دستور صحنه متن چشمه سبز است.

چشمه سبز، متنی است نمایین. نویسنده می‌خواهد در پست‌یک اتفاق، منش‌ها، آمال و آرزوها، راه و اهداف آدمها را مطرح نماید.

بیابان، کوه، خورشید، گرما، دشت، پیرمرد، شبان، گله گوسفندان، پناهگاه، مرید و مراد و راهنمایی و زن... اینها عناصری هستند که در نمایشنامه وجود دارند. بیابان، کوه، دشت، سرگردانی انسان در طول زندگی، پیرمرد به عنوان کسی که دیگران را هدایت می‌کند. شبان و گوسفندان او، گوسفندانی که در کرم‌آبدون شبان تلف خواهد شد و چوپانی که فقط به فکر خویش است.

رهروان، آدمهایی که تشنه یافتن چیزی تو هستند و مدام در الفاظ فلسفی خود غوطه‌من خورند. یکی هیچ چیز را باور ندارند و دیگری تشنه رسیدن به وادی طبیعت و یافتن نوعی عرفان است.

زن، مظهر گناه، شیطنت و طغیان است و بازیجه‌ای در چهت انحراف آدم‌ها. راهنمایی که زیر نقاب الفاظ پندو اندرز و موعظه و ظاهری مردم فربی پنهان است، او خود از درون در فساد می‌چوشد ولی دیگران را تشویق به نیکی و محبت و حسنات می‌کند. نویسنده در پرداخت این آدم‌ها خوب عمل کرده است.

زن، رهرو دو و راهنمایی و هویت آنها در دیالوگ‌های زیر به وضوح بیان می‌شود.

رهرو دو: از دستش فرار کردی؟

زن: آره

رهرو دو: کی؟

زن: پریشب

رهرو دو: تفهمید

زن: مثل دیو خوابیده بود و خرخر می‌کرد

رهرو دو: چی شد که با او اومدی

زن: گولم زد، یا حرفاش گولم زد.

رهرو دو: چی بہت می‌گفت؟

زن: بایی اعتنایی شانه هارا بالا می‌اندازد. خیلی چیزا

رهرو دو: مثل؟

زن: چی چور بکم؟ اون یک جور خوبی می‌گفت. من نمی‌تونم مثل اون بکم.

رهرو دو: نمیخواهد مثل او بگی، بگو بیینم چی گفت؟

زن: (سینه اش را چلو می‌دهد. پیچ و تاب هوس انگیزی به اندامش می‌دهد. شمرده شمرده و کشدار همراه با کمی ریختند). ریشه همه بدیا در تن آدمه. از تن بگذر تا هرجی نشستی و آلدگیس فراموش کنی. روح، عیسی و تن، خر عیسی است. اگه عیسی رو کشته بنده خر می‌شی. روح آسمونی و تن زمینیه. می‌بینیم نویسنده با چه ظرافتی شخصیت راهنمایی را در دیالوگ‌های زن تفسیر می‌کند.

در پایان متن، نویسنده، انسانهای معاصر تری را به تصویر می‌کشد. آدمهایی که دیگر حتی دغدغه فکر کردن به مسائلی از قبیل، سیمرغ، چشمه سبز و جاودانگی و عرفان و... را ندارند. دنیای آنها محدود است در ساندویچ و خبیث صوت و رقص و...

ادامه دارد

خر ملا مرده است. ملا جدود یکهفته است که از این ماجرا ناراحت است. از سویی بازنش نیز نوکیر شده است. دوستان ملا به خانه او می‌آیند و هر کدام به گوته ای می‌خواهند با زن ملا خوش و بش کنند. ملا از دست آنها سخت عصبانی است، چرا که همین دوستان زن را برای ملا چور کرده‌اند. در مورد مرگ خر ملا، دوستان از او سوال می‌کنند و ملامی گردید که جطور هر روز از چیره خر کم می‌کرده است تا او به عرفان و ریاضت برسد و در نهایت از گرسنگی تلف شده است. پیک حضرت حاکم از راه می‌رسد و خبر می‌دهد که ملا به عنوان قاضی انتخاب شده است. زن و دوستان ملا که تا بحال به او سرکوفت می‌زده‌اند، خوشحال شده و هر کدام منصبه در درگاه ملا پیدا می‌کنند.

با طرح ملا، قرار می‌شود هر کسی که شکایتی دارد، برای عنوان کردن

شکایت مقداری سکه به ترتیب برای ورود به محل، پیک، مشاورین و ملا پرداخت

نماید.

بعد از مدتی دیگر کسی برای شکایت مراججه نمی‌کند و روزی حاکم شهر داخل می‌شود. نگهبان قصد دارد از او سکه ای بگیرد که حاکم خود را معرفی می‌کند و ملا را عزل کرده و پیک خود را به جای او قاضی شهر می‌کنند.

طنز دستمایه اصلی نمایشنامه است و مخصوصاً در صحنه‌ای که ملا، شاکی یک و دو را محاکمه می‌کند و حکم می‌دهد، نویسنده تا حدودی توانایی قلم خود را به رخ کشیده است. نمایشنامه از دو بخش تشکیل می‌شود، بخش اول در مورد مسایل پیش پا افتاده مرگ خر ملا و ارتباط زن با دوستان او، که در نهایت به ابتدا جنسی و کارهای لاله زاری زمان طاغوت برمی‌گردد و در پخش دوم از وقتی که ملا قاضی می‌شود، کار رنگ و لعاب دیگری پیدا می‌کند.

نویسنده خواسته است حاکم را و سیستم قضایی او را که از پایین تا به بالا مطلع است از رسوه و حقه بازی، به تحلیل کشیده و محکوم کند.

متن در رده آثار سبک کمدی قرار می‌گیرد و از امتیازات ویژه‌ای الا در صحنه محاکمه شاکی یک و دو توسط ملا، برخوردار نیست.

از پرویز حضرتی دونمایشنامه دیگر با عنوانی: مویه بر خاک از انتشارات چاپخانه در سال ۱۳۵۲ در ۵۸ صفحه و شیخ صنعن، ضمیمه کتاب با اتلاق در ۱۹۵ صفحه منتشر شده است.

عباس حکیم

نمایشنامه: چشمه سبز

نویسنده: عباس حکیم

چاپ اول: ۱۳۵۵ چاپ دوم: ۱۳۵۷

ناشر: امیرکبیر

تعداد صفحات: ۷۹

قیمت: ۱۰۰ ریال

نمایشنامه در سه پرده و شش صحنه

آدمهای نمایش: پیرمرد، شبان، رهرویک، رهرو دو، زن، راهنمایی، چند دختر و پسر جوان.

خلاصه نمایشنامه:

در بیابانی گرم و تقتیه، شبانی از کرم‌آبدون شبانی از کرم‌آبدون به داخل غار پناه می‌برد. پیرمردی در غار است که گویا آنجا محل زندگی است. شبان از کرم‌آبدون ای نالد و اینکه با گوسفندانش چه کند، پیرمرد شبان را سرزنش می‌کند که چرا گوسفندانهاش را رها کرده است. رهرویک و رهرو دو داخل می‌شوند. هر دو آب می‌توشنند و می‌خواهند برای زمان کوتاهی استراحت کنند. رهرو دو شراب نوشیده و مست است و به دوش رهرویک تکیه داده است. آنها قصد رسیدن به چشمه سبز را دارند، هر کدام با دیدگاه و تلقی خاصی از زندگی، پیرمرد سعی می‌کند آنها را راهنمایی کند و می‌گوید که مراحل رسیدن به سیمرغ چیست. در پی آنها زن داخل می‌شود. رهرو دو که به حرفاش پیرمرد و رهرو یک اعتقاد ندارد شیفته زن می‌شود. زن از رهرو دو دوری جسته و قصد دارد به رهرویک پیویند، اما او با شعارهای تند و حالت خشنی که دارد، ارتباط با زن را مقایر با مسیر حرکتش می‌داند. در گیری های لفظی بین آنها ادامه می‌یابد و زن از خودش می‌گردید و راهنمایی که با او بوده و در نهایت به کام زن رسیده است. راهنمایی وارد می‌شود، مردی با ریش بلند و ادعای نورانی بودن و الافتی که همه نشان از هدایت و